

آسیب‌های سر

مقدمه

مغز از بافت نرم تشکیل شده و توسط جمجمه که یک چارچوب خارجی استخوانی و محکم است، محافظت می‌شود. جمجمه در آسیب ناشی از یک سقوط جزئی یا ضربه سبک، استحکام کافی برای محافظت از سر را دارد. اگر نیروهای وارد شدیدتر باشند، برای مثال سقوط از ارتفاع روی سر یا لکد یک آسیب، جمجمه ممکن است دچار ترک یا شکستگی شود.

آسیب مغزی زمانی اتفاق می‌افتد که مغز در داخل جمجمه بهشت تکان می‌خورد. درنتیجه، مغز دچار خونریزی، تورم یا کوتفتگی می‌شود. ممکن است هیچ شاهنامه بیرونی از آسیب وجود نداشته باشد، اما آسیب بهمراه تغییرات رفتاری (مثل خواب آلودگی) ناشی از افزایش فشار داخل جمجمه شناسایی می‌شود.

فسوار بر روی مغز یک وضعیت جدی است که در آن فشار داخلی می‌تواند موجب صدمه بیشتر شود. فشار ممکن است بهوسیله شکستگی جمجمه، تجمع خون، تومور یا عفونت ایجاد شود. درصورت نشست مایعات شفاف یا آغشته به خون از گوش و بینی، لازم است فوراً به بیمارستان مراجعه کنید.

علایم و نشانه‌ها

- تغییر وضعیت هوشیاری که اغلب با گذشت زمان بدتر می‌شود
- تاری دید یا دو بینی
- سنگینی شدید سر یا سردرد کوینده
- تهوع یا استفراغ
- ازدست دادن تعادل و هماهنگی دست و چشم
- تغییر در حس انگشتان دست یا شل شدن یک سمت بدن

سوختگی/ناول
خنگی شیمایی
خنگی الکتریکی
سب استخوان
نوع دروغگشی
سب بالغترم

چادر ارتفاع
نجات از آب
مسوومیت‌ها
و معصرف مواد
و ادت نوافیکی
ادت غیرمتوجه

زیابی مصدوم
اصول اینستی
بارت‌های مهم
آبه‌جایی بیمار
سمان و پاناز
تنرل عفونت

- ازدستدادن حافظه کوتاه‌مدت، برای مثال حافظه حوادث اخیر
- تنفس صنادار
- نبض آهسته اما قوی
- مردهکهای نابرابر
- نشست مایع از بینی یا یک گوش

اقدامات گام به گام

۱. مصدوم را ارزیابی کنید

- وضعیت هوشیاری مصدوم را ارزیابی کنید.
- درصورتی که بیمار بیهوش بود و تنفس طبیعی داشت یا به‌طلور کامل آگاه و هوشیار نبود، مصدوم را در وضعیت ریکاوری قرار دهید. ترجیحاً طرف آسیب‌دیده رو به پایین باشد. درصورت وجود هرگونه ترشح از گوش، یک پد استریل یا تمیز رازبر ناحیه آسیب قرار دهید، مطوري که کانال گوش بسته نشود.
- در صورت بیهوش بودن مصدوم از حرکت دادن سر و گردن بپرهیزد، زیرا احتمال آسیب نخاعی وجود دارد.

- هر چند دقیقه، پاک بودن راه هوایی و وجود تنفس طبیعی را بررسی کنید. درصورت بدترشدن، آماده شروع احیای قلبی - ریوی باشید (به فصل احیا مراجعه کنید).

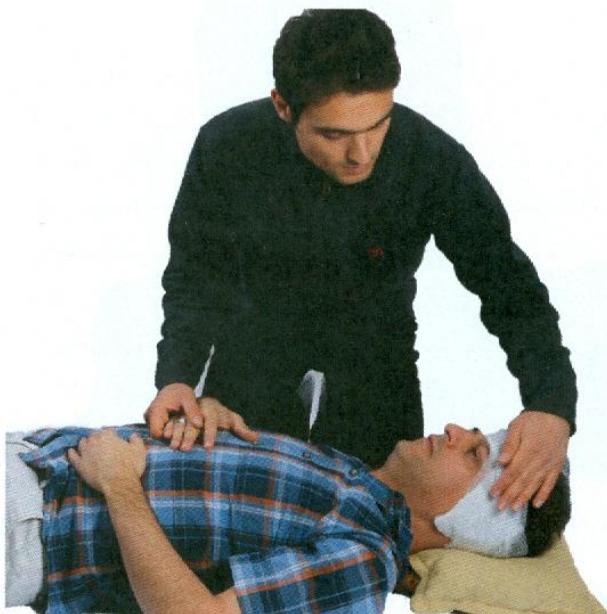
- در صورت هوشیاربودن مصدوم، از وی بخواهید در همان وضعیت بماند، زیرا همراه با ضربه به سر، احتمال آسیب نخاعی وجود دارد (به آسیب‌های نخاعی مراجعه شود).

با شماره ۱۱۵ تماس بگیرید.

۲. از مصدوم تا رسیدن آمبولانس مراقبت نمایید

- هرگونه زخم را با پانسمان استریل بپوشانید.
- در صورت وجود هرگونه ترشح از گوش و بینی، ناحیه را با پانسمان استریل بپوشانید.

گوش و بینی را با پانسمان پک نکنید، زیرا می‌تواند موجب عفونت و افزایش فشار مغز شود.

۳. مصدوم را زیر نظر بگیرید

- به دقت هرگونه تغییر در وضعیت مصدوم را زیر نظر داشته باشید. در صورت تغییر در وضعیت هوشیاری، تنفس و ضربان قلب، آماده شروع احیا باشید (به فصل احیا مراجعه کنید)
- مردمک‌ها را بررسی کنید و به هرگونه تغییر یا تفاوت در اندازه و واکنش به نور توجه کنید. در حرکات چشم مواردی را که غیرطبیعی به نظر می‌رسد، یادداشت کنید (به فصل ارزیابی بیمار یا مصدوم مراجعه کنید).

- جراحت‌های دیگری که ممکن است نادیده گرفته شوند را بررسی و درمان کنید.

۴. شوک را درمان کنید

- به‌آرامی با پوشاندن مصدوم، بالا سی یا یک پتو، خطر شوک را به حداقل برسانید.

۵. در زمانی که آمبولانس می‌رسد

- کنار مصدوم بمانند و او را از نظر هرگونه تغییر در وضعیت هوشیاری، مردمک‌ها، تنفس و سرعت ضربان قلب، زیر نظر بگیرید.

همیشه در آسیب به سر، حتی اگر به‌نظر می‌رسد که بهبودی کامل رخ داده است، مصدوم را نزد پزشک ببرید.

در بسیاری از موارد، ممکن است روند بهبودی مصدوم ضربه‌های مغزی تا چند ماه طول کشیده و علایمی مانند سروره، خستگی، مشکلات حافظه و ناتوانی در تمرکز را به‌دنبال داشته باشد. این مشکل به‌ویژه برای یک دانشجو یا یک دانش‌آموز دشوار خواهد بود و نیازمند صبر و درک والدین، دوستان و هم‌کلاسی‌هایش است.

